Економічні науки

УДК 331.101

Шпортюк Наталія Леонідівна
кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри менеджменту і права
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Шпортюк Наталья Леонидовна
кандидат наук по государственному управлению,
доцент кафедры менеджмента и права
Днепропетровский государственный аграрно-экономический университет
Shportiuk Natalia
Candidate of Science in Public Administration,
Associate Professor, Department of Management and Law
Dnipropetrovsk State Agrarian and Economic University
Сабадин Марія Олександрівна
студентка
Дніпропетровського державного
аграрно-економічного університету
Сабадин Мария Александровна
студентка
Днепропетровского государственного
аграрно-экономического университета
Sabadin Mariya
Student of the
Dnipropetrovsk State Agrarian and Economic University

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ
МЕТОДЫ ОЦЕНКИ ПЕРСОНАЛА БАНКОВСКОГО УЧРЕЖДЕНИЯ

METHODS OF EVALUATION OF PERSONNEL OF THE BANKING INSTITUTION

Анотація. *В статті розкрито суть методів оцінювання персоналу комерційного банку, які є комплексом науково-методичних інструментів та принципів дослідження процесу менеджменту працівників у банках, що обумовлюють забезпечення збору та фіксації інформації про персонал банківської установи. Визначена роль методів оцінки персоналу, яка полягає в забезпеченні фінансово-економічного прогресу комерційного банку.*

Ключові слова*: методи оцінки, управління персоналом, система оцінки персоналу, банківська установа.*

Аннотация. *В статье раскрыта суть методов оценивания персонала коммерческого банка, которые являются комплексом научно-методических инструментов и принципов исследования процесса менеджмента работников в банках, которые обусловливают обеспечение сбора и фиксации информации о персонале банковского учреждения. Определенная роль методов оценки персонала, которая заключается в обеспечении финансово-экономического прогресса коммерческого банка.*

Ключевые слова: *методы оценки, управления персоналом, система оценки персонала, банковское учреждение.*

Summary. *In the article essence of methods is exposed evaluations of personnel of commercial bank, which are a complex scientifically methodical instruments and principles of research of process of management of workers in jars which stipulate providing of collection and fixings of information about the personnel of bank establishment. Certain role of methods of estimation of personnel, which consists in providing of financially-economic progress of commercial bank.*

Key words: *assessment methods, personnel management, personnel assessment system, banking institution.*

Вступ та постановка проблеми. Динамічності протікання економічних процесів, які відбуваються під час ведення банківської діяльності в умовах ринкової економіки, притаманна мінливість зовнішніх та внутрішніх факторів. Вони нерозривно пов'язані з управлінням персоналом та методами їх оцінки, що робить цей процес головним завданням для забезпечення та підтримки максимізації добробуту засновників, акціонерів та працівників банківської установи в поточному та перспективних періодах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Темі організації методів управління персоналом банку присвячені роботи, як українських так і зарубіжних науковців. Розробкою теоретичних аспектів управління персоналом та підвищення продуктивності праці банківської установи займалися такі науковці, як А. Алавердов [1], П. Буряк, М. Григор'єва, С. Думлер [3], Т. Мазило, А. Наумов, Н. Сушко [5], А. Череп та ін.

Метою даної роботи є узагальнення та розкриття особливостей методів оцінки персоналу банківської установи.

Результати дослідження. В нинішніх умовах ринкової економіки успішне функціонування комерційного банку на пряму залежить від самих робітників та від рівня досягнень персонального менеджменту. Наразі існує проблема недостатньо кваліфікаційного кадрового персоналу, який не спроможний вирішувати складні поставлені задачі з творчим, нетрадиційним поглядом. Банк, а саме його працівники, обслуговують різні сфери соціального життя, а тим самим мають суттєвий вплив на розвиток економічних та соціальних процесів України, що забезпечують ринкову систему та мають позитивний вплив на економіку в цілому. Отож,

для управління персоналом банківської установи неабияке значення займає процес його оцінки та їх методологічних основ.

Сьогодні в управлінні персоналом комерційного банку важливе значення займають процеси оцінки та мотивування. Сучасний аспект вивчення методів оцінки персоналу зводиться до дослідження їх адекватності певним оціночним процесам. Так, оцінювання персоналу – це процедура, що здійснюється з метою виявлення ступеня відповідності професійних, ділових та особистих якостей працівника, кількісних та якісних результатів його трудової діяльності визначених певними вимогами [2, с.448].

У сучасних банках оцінювання персоналу здійснюється лише в системному режимі. Система оцінки персоналу – науково обґрунтована й організована сукупність заходів щодо оцінки персоналу, спрямованих на досягнення організаційних цілей і підвищення ефективності управління персоналом.

Систему оцінювання персоналу ділять на декілька загальнообов'язкових блоків:

- мета і завдання оцінювання працівників;
- зміст – визначення конкретної групи персоналу (працівника), моральних якостей, поведінки, результатів праці;
- система методів та інструментів оцінки;
- програма оцінювання: встановлення набору процедур за якими організовують оцінку, що включають терміни і періодичність оцінювання, суб'єкт, місце та організаційні засоби [6, с. 638].

Процедура оцінки персоналу в комерційних банках враховує особливість певного виду праці. Таким чином, вирізняють такі складові праці в банку:

1. Альфа-праця, що здійснюється за регламентованою інструкцією, не потребує творчого внеску й відповідає встановленим схемам.

2. Бета-праця, що створює нові духовні чи матеріальні цінності.

Таблиця 1

Класифікація методів оцінювання персоналу банку

Класифікаційні ознаки	Назва методів
рівень соціально-економічного функціонування	- загальні - специфічні
особливості цільових установок оцінювання персоналу банку	- фактографічні - прогнозні
специфіка розрахунків показників з оцінювання	- методи економічної статистики (середніх та відносних величин, групування, графічний, індексний, елементарні методи оброблення рядів динаміки - математико-статистичні методи (кореляційний аналіз, дисперсійний аналіз, факторний аналіз, метод головних компонентів)

Беручи до уваги роль компонентів праці банківських працівників, було розроблено декілька методів оцінювання персоналу комерційного банку в залежності від ознак:

- рівень соціально-економічного функціонування;
- особливості цільових установок оцінювання персоналу банку;
- специфіка розрахунків показників з оцінювання (табл. 1) [5, с. 54].

Як зображено на рис. 1., методи поділяються в залежності від рівня соціально-економічного функціонування на методи загального та специфічного характеру. Чинність загальних методів, обумовлена тим, що всі системи операцій з оцінки банківського персоналу повинні бути затвердженими з розвитком об'єктивних законів дійсності.

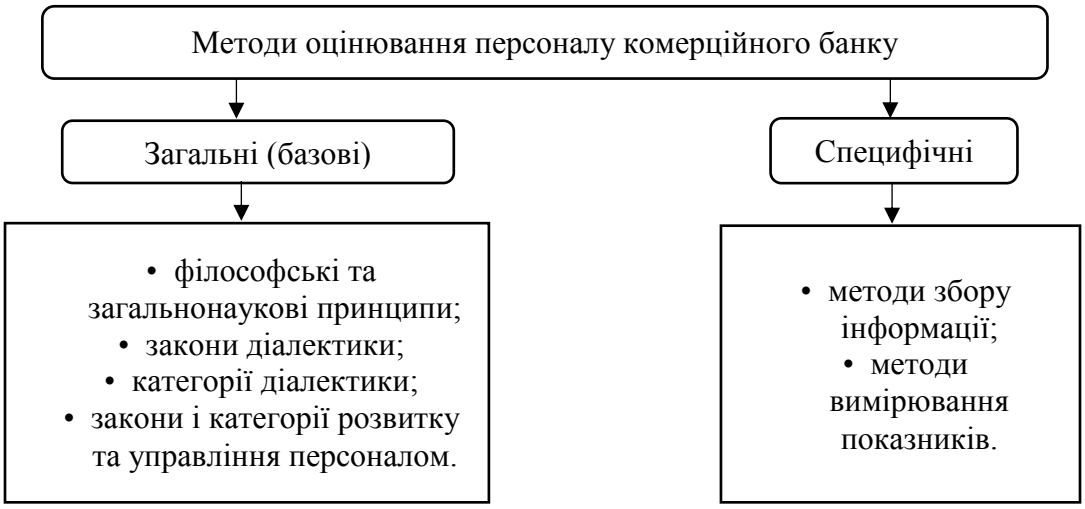

Рис. 1. Класифікація методів оцінювання персоналу комерційного банку

Докладніше розглянемо специфічні методи оцінювання працівників, а саме методи виявлення інформації:

- метод аналізу документарної інформації: анкетування, біографічні відомості, наявність рекомендаційних листів на посаду;
- метод особистого контакту включає в себе співбесіду, спостереження, факторний метод стандартизованої оцінки;
- ситуаційний метод, під час якого оцінюють дії працівника в різних ситуаціях;
- нетрадиційні методи, до яких входить детектор брехні, морфологічний та графологічний методи.

Залежно від специфіки розраховування показників у системі методів оцінювання банківського персоналу широко застосовуються також: традиційні методи економічної статистики та математико-статистичні методи. [5, с.58-59].

Висновки. Таким чином, у сучасних банках нині існує широкий діапазон методів оцінювання персоналу. В контексті окремих конкретних ситуацій банківської діяльності вони можуть використовуватися у різних комбінаціях та варіантах, що обумовлює необхідність кваліфікаційного і

коректного управління персоналом, шляхом застосування сучасних методів оцінки управлінських рішень банківських працівників.

Література

1. Алавердов А.Р. Управление персоналом в коммерческом банке / А. Р. Алавердов. – М. : Соминтек, 1997. – 256 с.
2. Банківська справа : підручник для студ. вищ. навч. закл. / І. О. Лютий, А. С. Лютий, В. І. Лютий та ін. ; за заг. ред. І. О. Лютого. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2009. – 384 с.
3. Думлер С.А. Автоматизированные системы управления промышленным предприятием / С. А. Думлер. – М. : Экономика, 1966. – 202 с.
4. Менеджмент організацій] [Текст] : підручник / [Л.І. Федулова [та ін.]]; за заг.ред. Л.І. Федулової; М-во освіти і науки України. – К. : Либіль, 2004. – 448 с.
5. Сушко Н.М. Менеджмент персоналу в банках: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 54, 58-59 с.
6. Управление персоналом организации: учебник / под ред. А. Я. Кибанова. – 2-е изд., доп. и перераб. – М. : ИНФРА-М, 2012. – 638 с.

References

1. Alaverdov A.R. Upravlenye personalom v kommercheskom banke / A. R. Alaverdov. – M. : Somyntek, 1997. – 256 s.
2. Bankivsjka sprava : pidruchnyk dlja stud. vyshh. navch. zakl. / I. O. Ljutyj, A. S. Ljutyj, V. I. Ljutyj ta in. ; za zagh. red. I. O. Ljutogho. – K. : VPC "Kyjivsjkyj universytet", 2009. – 384 s.
3. Dumler S.A. Avtomatizirovannye sistemy upravleniya promyshlennym predpriyatiem / S. A. Dumler. – M. : Ekonomika, 1966. – 202 s.

4. Menedzhment orghanizacij] [Tekst] : pidruchnyk / [L.I. Fedulova [ta in.]]; za zagh.red. L.I. Fedulovoji; M-vo osvity i nauky Ukrajiny. – K. : Lybilj, 2004. – 448 s.
5. Sushko N.M. Menedzhment personalu v bankakh: Navch. pos. – K.: Centr uchbovoji literatury, 2008. – 54, 58-59 s.
6. Upravlenye personalom orghanyzacyy : uchebnyk / pod red. A. Ja. Kybanova. – 2-e yzd., dop. y pererab. – M. : YNFRA-M, 2012. – 638 s.